

staaer der tværtimod, at dens Regler om det Forhold, hvorefter Skatten skal deles imellem Eieren og Brugeren, kan fraviges ved Overeenskomst. Men hvad vil det egentligt sige? Det er jo dog blot et Posteringspørgsmaal; det vil jo kun sige, at Fæstere, dersom han slutter en saadan Fæstecontract, at han overtager en større Deel af Skatterne end den, der efter Lovgivningen paahviler ham, egentligt maa antages at svare saameget mere i Fæsteafgift, som han saaledes har overtaget udover, hvad han efter Loven skulde udrede i Skat, og omvendt. Det er altsaa kun et Regningspørgsmaal, hvorom der her er Spørgsmaal. Det er gjennemgaaende i Skattelovgivningen, at den har anseet det for rigtigt at opstille en Regel for Skattefordelingen, som følges, forsaavidt den ikke ved Overeenskomst fraviges. I enkelte Tilfælde, saasom ved den sidste Krigsstatlov, har Lovgivningen endogsaa anseet det for nødvendigt at gjøre sin Regel om Fordelingen ufravigelig, hvilket dog naturligviis til Skyende og Sidst kun kan gjælde ligeoverfor Staten, og ikke kan forhindre, at Forholdet ordnes anderledes mellem de Private indbyrdes, blot at dette ikke har nogen Betydning overfor Staten. Men det er da ogsaa en ganske simpel og naturlig Regel — jeg holder mig her navnlig til Fæstebonden, hvilket er det meest Praktiske, men erede Medlemmer ville see, at det ogsaa maa gjælde med Hensyn til Forpagtere —, at Lovgivningen, hvor der er Tale om politisk Ret, siger, at der skal tages Hensyn til den i Lovgivningen fastsatte Fordeling af Skattebyrden, medens det bliver ganske ligegyldigt, om der er truffet en Overeenskomst imellem de Paagjældende om en derfra forskjellig Udredelse af Skatterne. At man flytter Noget fra Skattecontoen over paa Fæsteafgiftscontoen eller omvendt, gjør jo dog i Virkeligheden ingen Forskjel og kan ikke komme i Betragtning; thi det bliver, om jeg saa maa sige, ligesaa langt som bredt. Man maa ved Spørgsmaalet om, hvem Skatterne skulle regnes tilgode, have en Regel, og jeg seer ikke, at man kan faae nogen

Regel, som er simplere og naturligere, og som mindre vækker Misnøje end den, der allerede var opstillet i Valgloven af 1849, og som nu her er gjentaget, nemlig den, at man tager Hensyn til, hvor Byrden ved Lovgivningen nærmest er lagt hen, enten paa Eieren eller paa Brugeren, uden Hensyn til hvorledes Forholdet ved privat Contract maatte være ordnet. Det er let at see, at, hvis man forlob denne Regel, da vilde et reent privat Retshforhold, den reent tilfældige Omstændighed, om en Contract er bleven skrevet paa den ene eller paa den anden Maade, komme til at afgjøre, hvorvidt en Mand skal komme til at nyde Godt af en Skattehjælp eller ikke. Dersom en Forbrot f. Ex. afsluttede Contracterne med sine Fæstere saaledes, at hele Skattehjælpen tilsyneladende forsvandt for dem og gik ind under deres Fæsteafgift, da vilde disse Fæstere aldeles ikke kunne regne sig den allermindste Deel af deres Skatter tilgode, og omvendt. Naar derimod Lovkastets Bestemmelse herom vedtages, faaer man den eneste Regel, der lader sig opstille. Jeg haaber, at Mindretallet vil erkende, at den Fremstilling, som jeg nu har givet, er den, som vi vare enige om i Udvalget. Saavidt jeg har forstaaet den høitærede Conseilspræsident, stemmer hans Opfattelse ogsaa med min, og jeg tør derefter antage, at Mindretallet ikke fastholder sit Forslag.

Der er endvidere til § 17 af Udvalget stillet endnu et Forslag, som søger at klare det Spørgsmaal, som Bestemmelsen i Grundlovens § 37 ligefrem tvinger til at opfaae, nemlig Spørgsmaalet om, hvilke Skatter kunne lægges sammen for at begrunde Valgret som Høistbestaet, naar Noget besidder Eiendomme enten i forskjellige Landstingskredse eller deels i en Rigsstad, deels paa Landet. I saa Henseende har det nu været vor Mening, at Grundlovens Bud udtrykkeligt medførte, at en Mand ved Opgjørelsen af sine Skatter kunde samle alle sine Statskatter paa det Sted, hvor han vilde gjøre sin Landstingsvalgret gjældende, hvor-